

Uachtaránacht na hÉireann ar
Chomhairle an Aontais Eorpaigh
Irish Presidency of the Council
of the European Union

eu2013.ie

Prezydencja Irlandii w Radzie Unii Europejskiej

O Irlandii słowo wstępne

Irlandia to państwo położone w Europie Zachodniej, od 1973 roku członek Unii Europejskiej. Zajmuje większość terytorium wyspy o tej samej nazwie. Wyspa dzieli się na 4 prowincje (od końca XVI wieku), z których jedna – Ulster tworzy Irlandię Północną należącą do Wielkiej Brytanii¹.

Irlandia jest republiką, z demokracją parlamentarną. Jej system prawny oparty jest na prawie zwyczajowym i ustawodawstwie uchwalanym przez parlament, zgodnie z konstytucją. Głową państwa jest prezydent wybierany w głosowaniu powszechnym i bezpośrednim. Kadencja trwa 7 lat. Ta sama osoba może być prezydentem tylko dwukrotnie. Od 2011 roku prezydentem Irlandii jest Michael D. Higgins. Obowiązkiem jego jest stanie na straży konstytucji oraz oficjalne reprezentowanie narodu. Uprawnienia prezydenta są jednak ograniczone. Niemal wszystkie, przyznawane mu przez konstytucję, wykonuje on za radą rządu. Na wniosek izby niższej parlamentu powołuje premiera, a z kolei na wniosek premiera rozwiązuje parlament. Władza ustawodawcza należy do dwuizbowego parlamentu (Oireachtas) złożonego z Izby niższej, tj. Izby Deputowanych i Senatu. Władzę wykonawczą natomiast sprawuje rząd, na którego czele stoi premier, mający szerokie kompetencje. Obecnym premierem Irlandii jest Enda Kenny.

W roku 2012 spośród krajów unijnych, gospodarka Irlandii miała najlepszy Wskaźnik Wolności i była w pierwszej dziesiątce najbardziej wolnych na świecie². Najważniejsze gałęzie gospodarki irlandzkiej stanowią następujące przemysły: elektroniczny i informatyczny, chemiczny i farmaceutyczny, metalurgiczny, poligraficzny, włókienniczy oraz spożywczy. Natomiast usługi są szeroko świadczone w zakresie: handlu elektronicznego, telekomunikacji, oprogramowania komputerowego, nowoczesnych usług finansowych. Rozwój gospodarki przebiega dwutorowo – z jednej strony bowiem zachęca się do rozwoju prywatnej inicjatywy, z drugiej zaś – zostawia podstawowe gałęzie gospodarki oraz usługi

¹ [Local Government Act, 2001](#). oireachtas.ie, 2001. s. 221.

² Indeks wolności gospodarczej, za: www.heritage.org

mające kluczowe znaczenie dla kraju, w rękach państwowych. Irlandia jest jednym z najszybciej rozwijających się gospodarczo państw unijnych. Gospodarka jest ściśle uzależniona od handlu, a główni partnerzy to Wielka Brytania, Niemcy, Francja i Stany Zjednoczone.

„Od momentu przystąpienia do Unii Europejskiej w 1973 roku, Irlandia (Éire) przekształciła się w dużej mierze od społeczeństwa rolniczego do nowoczesnej, zaawansowanej technologicznie gospodarki Celtyckiego Tygrysa”³.

„Irlandia zawsze czerpała zyski z bycia w UE, ale miała także swój duży wkład w jej działanie. Wspólny rynek pozwolił niewielkiemu narodowi stać się częścią największego bloku handlowego na świecie. Najbardziej widocznym efektem przystąpienia do Unii był znaczący wzrost eksportu produktów. Irlandzcy konsumenci ponadto zyskali także na wzroście konkurencyjności i jakości rynku dóbr i usług. Unijne dopłaty były równie istotne dla poprawy infrastruktury jak i rozwoju regionalnego. W momencie, gdy światowe rynki rosną i dobrze prosperują, najważniejsze dla przyszłości Unii Europejskiej będzie zawieranie nowych umów handlowych. Badania i rozwój innowacyjności zapewnią możliwość konkurencyjności na arenie globalnej, rozwój unii bankowej wzmocni euro i stworzy stabilne środowisko dla inwestycji i tworzenia miejsc pracy. Wreszcie - europejska tożsamość będzie się umacniać wśród naszych obywateli”⁴.

Więcej na temat Irlandii w publikacji Punktu Europe Direct – Poznań „Kraje i My” na http://www.europe-direct.poznan.pl/joannafiles/Biblioteczka/Publikacje_ED/Kraje_UE_broszura.pdf, s.29.

Prezydencja Irlandzka w Radzie Unii Europejskiej

Wraz z dniem 1 stycznia 2013 roku rotacyjne przewodnictwo w Radzie Unii Europejskiej przejęła Irlandia. Czas ten upłynie pod znakiem 40. rocznicy członkostwa Irlandii w UE (wcześniej w EWG), a także związany będzie z obchodami Europejskiego Roku Obywateli, który zainaugurowano w styczniu w Dublinie. Jest to niebywała okazja do komunikowania się z obywatelami Irlandii i całej UE.

W Radzie Unii Europejskiej państwo to objęło przewodnictwo po raz siódmy. Do tej pory kraj ten sprawował prezydencję w I połowie 1975 r., II połowie 1979 r., II połowie 1984 r., I połowie 1990 r., II połowie 1996 r. i I połowie 2004 r.). Rok 2013 ma zapoczątkować „nowy etap w dążeniu Unii Europejskiej do naprawy gospodarczej”.

³ Oficjalna strona Unii Europejskiej: http://europa.eu/about-eu/countries/member-countries/ireland/index_en.htm

⁴ Oficjalna strona Parlamentu Europejskiego:

www.europarl.europa.eu/news/pl/headlines/content/20130125STO05491/html/40-lat-min%C4%99%C5%82o-czyli-jak-zmieni%C5%82a-si%C4%99-Dania-Irlandia-i-Wielka-Brytania

Więcej na temat struktury prezydencji w Biuletynach ED-Poznań 01/2011 i 07/2011 na http://www.europe-direct.poznan.pl/ed_P/strona.php?mi=403&lang=

Priorytety Irlandzkiej Prezydencji

Prezydencja irlandzka będzie traktować priorytetowo kwestie, które uważane są za najważniejsze dla przyszłości Unii i jej obywateli w dobie ogromnych wyzwań gospodarczych i napięć społecznych.

Prezydencji zależy na zapewnieniu stabilności i sprawieniu, by przyczyniała się ona do generowania miejsc pracy i wzrostu. Wizja ta została przedstawiona mediom przez irlandzkiego wicepremiera Eamon'a Gilmore T.D. i wiceminister do spraw europejskich Lucindę Creighton T.D.

Hasło przewodnie obecnej prezydencji: *for stability, jobs and growth* (ang.) obejmuje zapewnienie stabilności i bezpieczeństwa prowadzącego do wzrostu gospodarczego i rosnącego zatrudnienia w Europie.

Na podstawie obecnego programu unijnych prac legislacyjnych i inicjatyw określono nadrzędne cele prezydencji irlandzkiej. Obejmują one między innymi:

- trwałą stabilność, której początek da odnowienie zarządzania gospodarką w Europie;
- naświetlanie problemu bezrobocia osób młodych;
- ustawodawstwo, które promować będzie gospodarkę cyfrową oraz środki ukierunkowane na małe i średnie przedsiębiorstwa;
- nacisk na potencjał zasobów naturalnych, zarówno lądowych, jak i morskich;
- promowanie umów handlowych i dalszą realizację programu rozszerzenia.

W trakcie sprawowania prezydencji, Irlandia planuje odgrywać rolę bezstronnego mediatora, natomiast w relacjach z państwami członkowskimi oraz instytucjami stosować zasadę partnerstwa⁵.

Tworzenie trwałych miejsc pracy i wzrostu w całej UE, przywrócenie zaufania do gospodarki europejskiej i zapewnienie Unii Europejskiej przyszłych ram budżetowych i politycznych będzie kluczowe dla stworzenia solidnych podstaw ożywienia gospodarczego w Europie⁶.

Skupiwszy się na kwestii paktu na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, należy wspomnieć, iż jest to kontynuacja realizacji pakietu środków dotyczących konsolidacji

⁵ Oficjalna strona Rady Unii Europejskiej: <http://consilium.europa.eu/homepage/highlights/irish-presidency-priorities?lang=pl>

⁶ Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny, za: www.eesc.europa.eu

budżetowej, kredytowania, bezrobocia, handlu międzynarodowego i innych obszarów, które mogą przyczynić się do wzrostu gospodarczego i tworzenia nowych miejsc pracy.

Dodatkowo podkreślono konieczność wprowadzenia nowych przepisów w kwestii:

- uznawania kwalifikacji zawodowych w innych krajach UE,
- modernizacji procedur zamówień publicznych,
- praw pracowników oddelegowanych za granicę w obrębie UE.

Główne kwestie, nad którymi skoncentruje się system koordynacji gospodarczej i budżetowej stanowiąc będą płace, indeksacja płac, reformy rynku pracy, emerytury, edukacja i walka z ubóstwem⁷.

Priorytetem będzie utworzenie rzeczywistej unii bankowej z myślą o zbudowaniu solidnych podstaw europejskiego sektora bankowego, zapewnieniu skutecznego ogólnoeuropejskiego nadzoru nad bankami oraz wprowadzeniu rozwiązań mających na celu restrukturyzację i uporządkowaną likwidację upadających banków oraz ochronę depozytów klientów. Prezydencja Irlandii będzie także wspierać wcielenie w życie konkluzji Rady Europejskiej z grudnia 2012 r. w sprawie pogłębienia unii gospodarczej i walutowej⁸.

Warto przytoczyć słowa, które wypowiedział stały przedstawiciel Irlandii przy Unii Europejskiej Rory Montgomery:

„Jeśli chodzi o przyszłe ramy budżetowe, to z zadowoleniem odnosimy się do zamiaru Rady Europejskiej, by na początku przyszłego roku powrócić do kwestii wieloletnich ram finansowych. Prezydencja irlandzka będzie wspierać przewodniczącego Rady Europejskiej Hermana Van Rompuy'a w dążeniu do osiągnięcia porozumienia w tej sprawie. Po osiągnięciu konsensusu politycznego w Radzie Irlandia będzie współpracować z Parlamentem Europejskim na rzecz ustanowienia odpowiednich ram prawnych, zarówno w odniesieniu do wieloletnich ram finansowych jako całości, jak i do szeregu sektorowych środków prawnych. Będą one podstawą programu wydatków w okresie obowiązywania wieloletnich ram finansowych. Szczególny priorytet nadamy reformie wspólnej polityki rolnej i wspólnej polityki rybołówstwa, programowi „Horyzont 2020”, środkom z Funduszu Spójności i funduszom strukturalnym, instrumentowi „Łącząc Europę” oraz innym kluczowym programom UE”⁹.

Kolejno Irlandia podejmie kroki stymulujące innowacje oraz badania naukowe. Poruszy kwestię zakończenia negocjacji w sprawie kolejnej rundy finansowania, czyli programu Horyzont 2020. Na szczególną uwagę mogą liczyć badania z dziedziny nanotechnologii,

⁷ Strona domowa Irlandzkiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej: www.eu2013.ie/

⁸ Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny: www.eesc.europa.eu

⁹ Ibidem, za: www.eesc.europa.eu

fotoniki, zaawansowane technologie, przetwarzanie w chmurze (ang. cloud computing) oraz systemy obliczeniowe wysokiej wydajności¹⁰.

Siódma prezydencja Irlandii, realizowana pod hasłem stabilności, miejsc pracy i wzrostu, przypada na trudny okres przedłużających się negocjacji ws. Wieloletnich Ram Finansowych 2014-2020 oraz trwających dyskusji na temat działań mających na celu skuteczne zwalczanie skutków kryzysu finansowego i gospodarczego, w tym przede wszystkim wzrastającego poziomu bezrobocia. Priorytety prezydencji irlandzkiej wpisują się w główny nurt debaty na temat wyzwań stojących przed UE w przeciągu najbliższych kilkunastu miesięcy i stanowią w dużej mierze kontynuację dotychczasowych działań. Toteż w tym kontekście centralne miejsce pośród zamierzeń prezydencji irlandzkiej zajmują inicjatywy na rzecz pobudzenia wzrostu gospodarczego i zatrudnienia oraz zapewnienia stabilności finansowej i efektywnej implementacji mechanizmów wzmocnionego zarządzania gospodarczego.

Priorytety Irlandii nie wykraczają poza główne kierunki działań wskazane w 18-miesięcznym programie Rady (1 stycznia 2013 - 30 czerwca 2014), uzgodnionym przez trio prezydencji irlandzkiej, litewskiej i greckiej oraz w programie pracy Komisji Europejskiej na rok 2013 i początek roku 2014. Oba te dokumenty podkreślają wagę inicjatyw pro wzrostowych, służących wspieraniu europejskich przedsiębiorstw, poprawie konkurencyjności Unii Europejskiej i budowie stabilnego systemu finansowego, co powinno przełożyć się na zmniejszenie bezrobocia oraz zwiększenie poczucia bezpieczeństwa obywateli UE¹¹.

Przygotował:

Punkt Informacji Europejskiej

Europe Direct – Poznań

przy Wielkopolskiej Izbie Rzemieślniczej w Poznaniu

al. Niepodległości 2

61-874 Poznań

tel. 61 8521670

e-mail: europe-direct.poznan@irpoznan.com.pl

[www. europe-direct.poznan.pl](http://www.europe-direct.poznan.pl)

Projekt współfinansowany ze środków Komisji Europejskiej

¹⁰ Strona domowa Komisji Europejskiej, Przedstawicielstwo w Polsce:
ec.europa.eu/polska/news/130101_irlandia_pl.htm

¹¹ Strona Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej:

<http://www.sejm.gov.pl/sejm7.nsf/komunikat.xsp?documentId=9606014503FF8606C1257B01002D1382>